

■ ČESKO

Výbor nedoporučil sněmovně schválit rozpočet

Sněmovní rozpočtový výbor nepřijal o jeden hlas doporučení plénu, aby schválilo vládní návrh státního rozpočtu na příští rok. Pro navržené usnesení hlasovali jen poslanci vládního hnutí ANO. Nepodpořili je koalici sociální demokraté ani komunisté, kteří menšinový kabinet v dolní komoře tolerují. Škrtem v rozpočtu ministerstva obrany podmiňují svou podporu pro rozpočet. Své tři návrhy na přesuny peněz neprosadili ve výboru sociální demokraté.

■ ČESKO

Hamáček: Skóre neukazuje k dalšímu rozvolnění

Situace kolem pandemie není podle šéfa Ústředního krizového štábu Jana Hamáčka (ČSSD) natolik jednoznačná, aby bylo možné říct, že vláda rozhodne v neděli o dalším uvolnění. Kabinet by mohl rozhodnout například o otevření obchodů od pondělí. Bude ale záležet na vývoji v dalších dnech. Podle něj skóre v systému PES neklesá tak rychle, jak by si všichni přáli. Podle statistiky se skóre třetím dnem drží na 57 bodech.

■ EU

Šéfka komise chce dořešit dohodu s Británií

Sporná témata ve vyjednávání Evropské unie s Británií by měla být řešitelná a unie je připravena „být kreativní“ při hledání kompromisu. Nehodlá však ohrozit fungování svého jednotného trhu a v případě krachu rozhovorů je připravena na neřízený rozchod se svým bývalým členem. Europoslancům to řekla předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová, podle níž o osudu případné dohody rozhodnou následující dny.

■ ČESKO

Na úspory energie je připravena miliarda korun

Na snížení energetické náročnosti provozu malých, středních i velkých podniků je v jedné z posledních výzev programu podpory s názvem Úspory energie připravena dotace jedna miliarda korun. Agentura pro podnikání a inovace v úterý zahájila příjem žádostí, jenž potrvá do konce dubna 2021. Výzvu vyhlásilo ministerstvo průmyslu a obchodu.

Tendr na Dukovany se asi upraví. Nejistá je i dohoda na financování

Jana Klímová, Petr Lukáč
autori@economy.cz

Už za pár týdnů se měla rozjet největší zakázka v historii Česka. Nyní ale kvůli bezpečnostním otázkám hrozí tendru na výstavbu nového reaktoru v Dukovanech zpoždění. Jak to s ním bude, by se mělo zřejmě rozhodnout na vládním jaderném výboru 9. prosince.

Podle dosavadního harmonogramu schváleného vládou a státem ovládanou energetickou společností ČEZ měla soutěž začít nejpozději do konce letošního roku. Firma také už přes rok vede konzultace s pěti firmami z celého světa, s nimiž v tendru počítá. I když z ČEZ zní, že soutěž je připravena, premiér Andrej Babiš v pondělí překvapivě oznámil, že ještě není hotová. Navíc se prý stále uskutečňují konzultace s Evropskou komisí ohledně povolení státní pomoci.

„Chceme předložit tu situaci ke schválení stálému výboru pro jadernou energetiku. Probrat to s ostatními stranami, aby se na tom všichni shodli. Proto si myslím, že je to v té situaci, kde není co rozhodovat,“ uvedl Babiš. Řekl také, že o takto důležité zakázce, jejíž hodnota překročí dvě stě miliard korun, by neměla rozhodovat vláda jen deset měsíců před volbami.

Kabinet se nyní podle informací HN bude snažit dohodnout s ČEZ a zástupci opozice, kteří jsou od loňska členy výboru, jak v zadávací dokumentaci a podmínkách pro uchazeče udělat změny, které by státu zajistily větší bezpečnost.

Podle varování tajných služeb i bezpečnostní skupiny ministerstva vnitra účast firem z autoritářských zemí, za které se považují Rusko a Čína, může znamenat pro projekt i celé Česko riziko. S tím souhlasí i opozice a žádá, aby zájemci o stavbu zdroje z těchto zemí nebyly do tendru vůbec přizváni.

Dobře hlídaná konsorcia

„Určitě bude diskuse o podmínkách tendru, včetně bezpečnostních požadavků státu,“ uvedl bez dalších detailů, jak by se měla účast Rusů a Číňanů řešit, ministr průmyslu Karel Havlíček.

„Stát by měl vzít v potaz bezpečnostní otázky, a to hned na začátku celého toho procesu. Pokud tu jsou nějaká rizika a pokud bychom případně bezpečnostní výjimky uplatnili až později během tendru, tak bychom se vystavovali rizikům arbitráží a podobně,“ říká ministr

tr zahraničí a člen výboru Tomáš Petříček. Babišova otočka je i přesto překvapivá. O zmiňovaných rizicích se hovoří již několik let, co se tendr připravuje. A on, ministr průmyslu i ČEZ kritiku odmítali. Zlomové prý bylo jasné stanovisko bezpečnostních složek. „Premiér se nikdy nechtěl dostat do situace, kdy by šel otevřeně proti bezpečnostní komunitě. Doufal, že mu dají zadní vrátka, jak dál postupovat. K té otočce přispělo i zveřejnění zprávy a její projednávání ve sněmovně,“ říká jeden z členů vlády.

Možností úprav zadávací dokumentace pro tendr, o kterých se nyní diskutuje, je podle informací HN několik. Jednou z cest, jak posílit bezpečnost, je například větší kontrola konsorcií uchazečů. Například ruský Rosatom na projektech v Maďarsku, Finsku i Bulharsku dopředu deklaroval, že spolupracuje s Francouzi i americkou GE.

V bulharském Belene dodá Framatom kritické řídicí systémy a GE turbíny, generátory a další. Podobně uspořádání znají Češi už z Temelína. Tam v 90. letech na sovětskou technologii nakonec dodával řídicí systémy americký Westinghouse.

Ruská firma už opakovaně uvedla, že s takovým nastavením nemá pro-

Bezpečnost nade vše
V současnosti je nejdiskutovanějším problémem výstavby Dukovan bezpečnost. Tedy zda pozvat k projektu Rusy, případně Číňany.

Foto: Reuters

160 miliard

korun je podle ČEZ odhadovaná cena jednoho nového bloku o výkonu 1200 megawatt. Jen při započítání inflace až do data spuštění se bude jednat o více než dvě stě miliard. Cena ještě výrazně vzroste kvůli nákladům na financování projektu.

blém. „Rosatom zůstává mezinárodní společností, která pracuje mimo politický kontext a ve vztazích se svými partnery je naprosto transparentní,“ říká jednatel dceřiných firem Rosatom Central Zdeněk Šima.

ČEZ by například mohl požadovat, aby mu složení subdodavatelů musel účastník tendru na Dukovany sdělit ještě před podáním nabídky. „Pokud by se ukázalo, že třeba čínský projekt má všechno z Číny, což by bylo riziko, rovnou by se řeklo, ať nabídku ani nepodává,“ uvedl zdroj blízký jednáním.

Další z probíraných možností je, že by uchazeč měl povinnost dodat vládě písemné garance své mateřské firmy, že je schopen projekt dokončit. Tím by se zřejmě měla zvýšit případná vymahatelnost závazků dodavatele.

Opozice je proti

Je ovšem otázka, zda něco takového může opoziční strany přesvědčit. Konsorcia, kde jadernou část dodává právě Rosatom, odmítá jako řešení například pirát Jan Lipavský. „Smolíčku pacholíčku, otevři vrátka, jenom turbínu přišroubujeme a hned zase půjdeme...“, napsal na Twitteru s tím, že bezpečnost je prostě jen jedna. „Ruská účast i na nějaké menší části může

ohrozit dokončení projektu jako celku,“ dodal Lipavský.

Ve sněmovně už také podal pozměňovací návrh k projednávanému zákonu o nízkouhlíkových zdrojích, aby po roce 2030 mohl být uveden do provozu jen takový energetický zdroj, při jehož výstavbě se využily technologie od dodavatelů ze zemí, které přistoupily k Dohodě o vládních zakázkách v rámci Světové obchodní organizace. Mezi nimi chybí právě Rusko a Čína. O zákonu se bude znovu jednat na mimořádné schůzi sněmovny dnes.

Účast firem z těchto zemí se nelíbí ani poslankyni a člence jaderného výboru Heleně Langšádlové (TOP 09). Podle ní je alarmující, že ČEZ v připravené zadávací dokumentaci pro zájemce o soutěž všechena bezpečnostní doporučení dosud nezohlednil. „A to nejlépe tak, že vůbec neosloví firmy z Ruska a Číny,“ sdělila HN. Podle ní není možné, aby ČEZ na jedné straně dostal povolení nevyplňovat soutěž podle zákona o veřejných zakázkách právě z důvodu zajištění bezpečnosti státu a na druhé straně ji připravil tak, že do ní pozve i rizikové firmy. „Má důvěru je pod bodem mrazu,“ říká.

Další problém podle ní je, že se změnila i finanční možnosti státu a mělo by se tak znovu jednat

i o vládním úvěru na stavbu bloku pro ČEZ. Výhodná půjčka má být do výše 70 procent předpokládaných nákladů. „Během pár měsíců se schodek státních financí zvýšil skoro o bilion korun. Situace se zásadně změnila,“ řekla Langšádlová. Navrhne proto, aby se projektem financování zdroje v Dukovanech znovu zabývala celá sněmovna. Nicméně v prvních deseti letech se náklady na projekt budou pohybovat v jednotkách miliard korun, největší čerpání úvěru se čeká se začátkem výstavby v roce 2029.

Podporu má tendr naopak od komunistů. Podle poslance Pavla Kováčika jde premiérovi pouze o průtahy. „Až doposud jsem měl ze všech jednání výboru dojem, že žádný problém s přípravou podmínek tendru není,“ uvedl. Komunisté firmy z Ruska a Číny předem vyřazovat z projektu nechtějí. „Výbrat z uchazečů by se měl ten, kdo je schopen projekt skutečně dodělat,“ soudí.

Zatím se jede podle plánu

Podle další členky výboru a také šéfky Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Dany Drábové zatím není vůbec jasné, co v zadávací dokumentaci pro zájemce o tendr skutečně je. „Na výboru jsme ji neměli, takže čerpám informace z veřejných zdrojů o výhradách bezpečnostních složek,“ řekla HN.

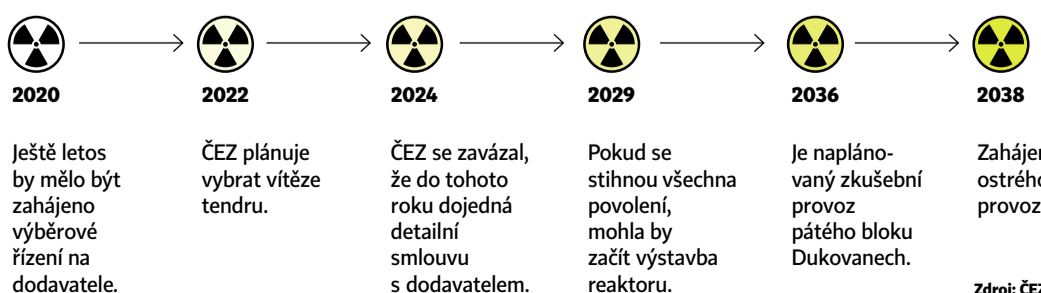
Na opozici požadované nepřizvání Rusů a Číňanů do tendru nemá Drábová jednoznačný názor. „Technicky jsou to firmy, které mají konkurenceschopné projekty. Ale geopolitika pochopitelně také hraje velkou roli. V případě Rusů je pak otázka, jestli mají dostatek lidí, podle mě by stavěli jen s velkými obtížemi,“ upozorňuje. Rosatom ale takovou možnost odmítá.

Jestli se tendr posune třeba na leden, tak se podle Drábové nic nestane. „Protože celý projekt má stejně takové zpoždění, že nějaký měsíc už nehraje roli,“ dodala. Výstavba dalších jaderných bloků se v Česku připravuje už zhruba dekádu. Za vlády premiéra Petra Nečase ČEZ vypsal tendr, kde byli ve finále americký Westinghouse a česko-ruské konsorcium MIR 1200. Na jaře 2014 však ČEZ soutěž zrušil kvůli nedorozumění financování stavby. Vláda ČSSD a ANO mu odmítla dát požadované garance.

Ministr Havlíček stále věří, že se tendr rozjede. „Práce pokračují dle jízdního řádu. Klíčové datum je 2024, máme dostatečnou rezervu,“ uvedl pro HN. Tehdy by měla být podepsána smlouva s vítězem a zahájeno projektování stavby.

CO ZÁJEMCI NABÍZEJÍ A JAKÉ MAJÍ REFERENCE

společnost	nabízený výkon reaktoru	reference
CGNP (Čína)	1160 MW	ve výstavbě v Číně a Pákistánu, plánováno ve Velké Británii na lokalitě Bradwell
EdF (Francie)	1200 MW	jde o zmenšený reaktor EPR 1600, už spuštěný v Číně, staví se v Británii, vleklé problémy má ve Francii a Finsku
KHNP (Jižní Korea)	1018 MW	vychází z reaktoru APR 1400, ten stojí v Jižní Koreji a ve Spojených arabských emirátech
Rosatom (Rusko)	1180 MW	spuštěn v Rusku, ve výstavbě v Bělorusku, Finsku, Maďarsku a Turecku
Westinghouse (USA)	1200 MW	spuštěn v Číně, ve výstavbě v USA

HARMONOGRAM VÝSTAVBY JADERNÉ ELEKTRÁRNY

ČESKÁ Korporátní spořitelna bankovníctví

OSZNÁMENÍ EMITENTA
Česká spořitelna, a.s. se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62 oznamuje výplatu dvacátého sedmého úrokového výnosu emise Hypoteční zástavní list Česká spořitelna, a.s. VAR/2022, ISIN CZ0002001191, splatného dne 12. ledna 2021.
Rozhodný den: 12. 12. 2020, datum ex-kupón: 13. 12. 2020.
V souladu s emisním dodatkem bude výplata zajišťována bezhotovostně v určené provozovně administrátora: Česká spořitelna, a.s., Back Office investičních produktů, Budějovická 1518/13b, Praha 4, tel.: +420 956 765 438.
Zasílání platební instrukce na citovanou adresu včetně prokázání aktuální daňové rezidence skutečného vlastníka příjmu dle platné legislativy ČR je požadováno nejpozději do 5. 1. 2021.